



بورس اوراق بهادار تهران

مروری بر تحولات اقتصادی، بازارهای مالی، نفت و طلا در ایران و جهان

فروردین

۱۴۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



بورس اوراق بهادار تهران

مدیریت تحقیق و توسعه

شناسنامه سند

عنوان: مروری بر تحولات اقتصادی، بازارهای مالی، نفت و طلا در ایران و جهان در فروردین ۱۴۰۲

تهیه کننده: راضیه حسن‌نیا

تاریخ انتشار: اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲

شماره ویراست: یک



بورس اوراق بهادار تهران

فهرست مطالب



۱	مقدمه
۱	۱- تحولات اقتصاد جهانی
۲	۱-۱- قیمت جهانی طلا
۳	۲-۱- قیمت جهانی نفت و گاز
۶	۳-۱- تحولات بازار جهانی ارز
۸	۴-۱- تحولات بازار رمز ارزها
۹	۵-۱- تحولات بازار سرمایه در نقاط مختلف جهان
۹	۱-۵-۱- ایالات متحده آمریکا
۱۰	۲-۵-۱- منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا
۱۲	۳-۵-۱- منطقه آسیای شرقی و جنوبی
۱۴	۴-۵-۱- روسیه
۱۵	۵-۵-۱- اروپا
۱۵	۶-۵-۱- صحرای آفریقا
۱۷	۶-۱- فلزات اساسی
۱۷	۱-۶-۱- سنگ آهن
۱۸	۲-۶-۱- آلومینیوم
۱۸	۳-۶-۱- مس
۲۰	۷-۱- محصولات پتروشیمی
۲۰	۱-۷-۱- متانول
۲۰	۲-۷-۱- اوره
۲۲	۱-۲- حساب‌های ملی
۲۲	۱-۱-۲- تولید ناخالص ملی
۲۳	۲-۱-۲- ارزش افزوده در بخش‌های مختلف اقتصادی
۲۳	۲-۲- بازار پول
۲۳	۱-۲-۲- نرخ بهره بین بانکی
۲۴	۲-۱-۲- پایه پولی و نقدینگی
۲۵	۲-۲- بازار ارز و سکه
۲۵	۳-۲- بازار سرمایه
۲۹	۴-۲- تورم و بیکاری
۲۹	۱-۴-۲- تورم
۲۹	۲-۴-۲- بیکاری
۳۰	۵-۲- تجارت خارجی و مبادلات بین الملل
۳۲	۳- جمع‌بندی



مقدمه

گزارش حاضر به بررسی و تحلیل مهم‌ترین تحولات اقتصادی جهان و ایران در فروردین‌ماه ۱۴۰۱ پرداخته‌است. در بخش اول این گزارش تحولات اقتصادی جهان مورد توجه قرار گرفته و نوسانات قیمت جهانی طلا، نفت و گاز، فلزات اساسی، ارزهای جهانی (فارکس)، ارزهای دیجیتال و بورس‌های معتبر جهان ارایه شده است. در بخش دوم به بررسی تحولات ایران پرداخته شده و بازار پول، بازار سرمایه، بازار ارز و سکه مورد توجه قرار گرفته است.

۱- تحولات اقتصاد جهانی

سال ۱۴۰۲ در حالی آغاز شد که تورم و سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی در کشورهای مختلف همچنان از چالش‌های اساسی پیش‌روی دولت‌های غربی بود. علاوه بر تورم، بحران بانکی ایجاد شده برای دو بانک در ایالات متحده آمریکا و کردیت بانک سوئیس^۱ هم نگرانی‌هایی در مورد احتمال گسترش این بحران به همراه داشت. در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ از سرعت رشد تورم در اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا کاسته شد. کاهش سرعت رشد اشتغال در ایالات متحده آمریکا هم در این ماه از یک طرف باعث ایجاد امیدواری در سرمایه‌گذاران در مورد کاهش سرعت اجرای سیاست‌های پولی انقباضی در ایالات متحده آمریکا شد و از طرف دیگر باعث افزایش نگرانی‌ها در مورد وقوع بحران مالی در این کشور شد.

وقایع مهم بین‌المللی در فروردین‌ماه ۱۴۰۲			
اثرات	شرح	تاریخ	
✓ افزایش نرخ بهره کمتر از افزایش‌های قبلی بود ✓ تأثیر مثبت بر بازارهای سرمایه در ایالات متحده آمریکا و اروپا	افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا	۱۴۰۲/۱/۲	۱
✓ افزایش شاخص‌های سهام در اتحادیه اروپا ✓ افزایش ارزش یورو در مقابل دلار	کاهش تورم در اتحادیه اروپا برای ماه مارس به ۶/۹ درصد	۱۴۰۲/۱/۱۱	۲
✓ افزایش شاخص‌های سهام در وال‌استریت	شاخص قیمت مخارج شخصی مصرف‌کننده (PCE) در ماه فوریه ۵ درصد رشد داشت که نسبت به ماه قبل (۵/۳) کاهش داشت.	۱۴۰۲/۱/۱۱	۳
✓ افزایش قیمت نفت	تصمیم آپک پلاس برای کاهش تولید نفت به میزان ۱/۱۶ میلیون بشکه در روز	۱۴۰۲/۱/۱۴	۴

^۱Credit Suisse



وقایع مهم بین‌المللی در فروردین ماه ۱۴۰۲			
اثرات	شرح	تاریخ	
افزایش شاخص‌های سهام در منطقه خلیج فارس کاهش شاخص‌های سهام در اروپا	✓ ✓		
افزایش احتمال وقوع رکود اقتصادی بالا رفتن احتمال کاهش نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا	✓ ✓	بازار کار در ایالات متحده آمریکا و در ماه مارس به رشد خود ادامه داد اما با سرعت کمتر کاهش فرصت‌های شغلی ایجاد شده در ایالات متحده آمریکا و افزایش تعداد افرادی که داوطلبانه شغل خود را ترک کردند در این کشور	۱۴۰۲/۱/۱۵ ۵
احتمال افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در ماه می کاهش شاخص دلار افزایش قیمت طلا	✓ ✓ ✓	کاهش تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده در ایالات متحده آمریکا و در ماه مارس به ۵ درصد	۱۴۰۲/۱/۲۳ ۶
افزایش ارزش یوان چین افزایش شاخص‌های سهام در چین	✓ ✓	رشد بهتر از حد انتظار تولید ناخالص داخلی در چین و در سه ماهه اول سال میلادی ۲۰۲۳	۱۴۰۲/۱/۲۸ ۷
ایجاد امیدواری در مورد تغییر سیاست‌های پولی در ژاپن افزایش شاخص‌های سهام در ژاپن	✓ ✓	افزایش تورم در ژاپن به ۳/۱ در ماه مارس	۱۴۰۲/۱/۳۱ ۸

۱-۱- قیمت جهانی طلا

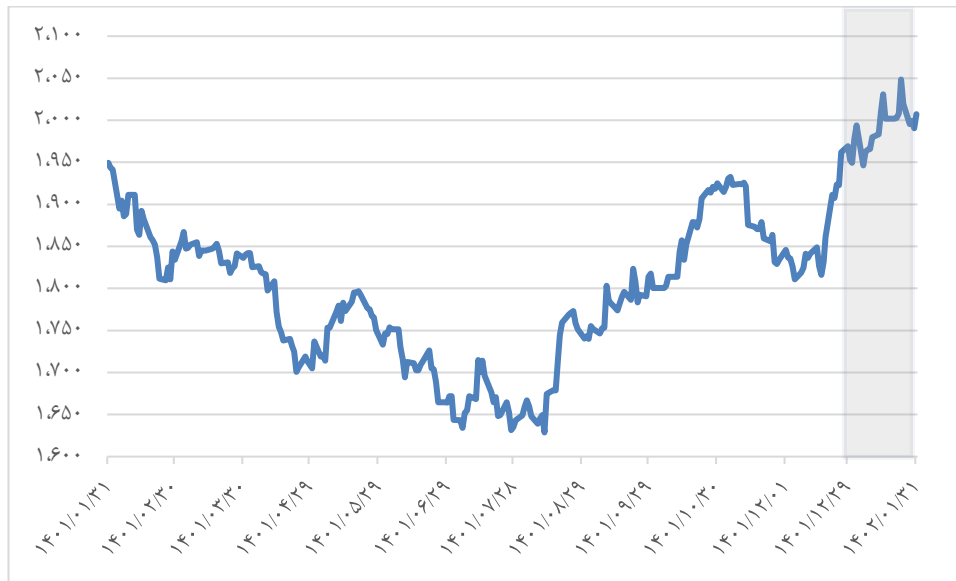
در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی افزایش یافت و به بیش از ۲,۰۰۰ دلار در هر اونس رسید. بحران بانکی ایجاد شده در کشورهای غربی، تضعیف دلار و کاهش بازده اوراق قرضه باعث افزایش جذابیت طلا به عنوان یک دارایی امن شد. کاهش تورم در ایالات متحده آمریکا هم در این ماه به تقویت قیمت طلا در بازارهای جهانی کمک کرد. در مجموع و در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی در حدود ۲ درصد افزایش یافت و از ۱,۹۲۴ دلار در پایان اسفند ماه به ۲,۰۰۷ دلار در پایان فروردین ماه رسید.

جدول ۱-۱: تغییرات قیمت اونس طلا در فروردین ۱۴۰۲ (دلار/اونس)

تغییرات قیمت (درصد)		۳۱ فروردین ۱۴۰۲				
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته	۳۱ فروردین ۱۴۰۱	۳۰ دی ۱۴۰۱	۲۹ اسفند ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲
۳/۰	۴/۳	۱/۹	۱,۹۴۹/۶	۱,۹۲۴/۹	۱,۹۶۹/۴	۲,۰۰۷/۲
طلا						



نمودار ۱-۱: قیمت جهانی طلا در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار/اونس)



منبع: gold.org

۱-۲- قیمت جهانی نفت و گاز

نفت

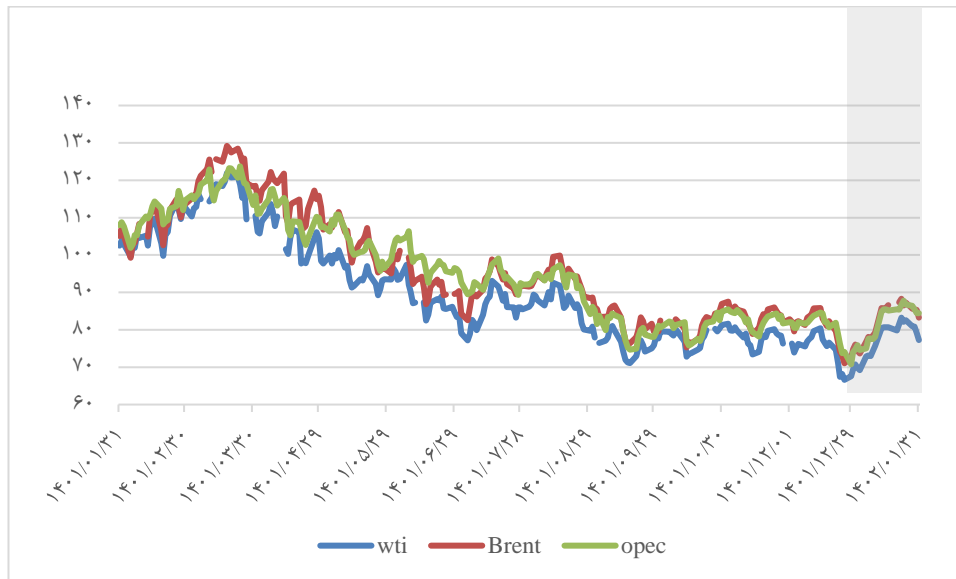
قیمت نفت که در اسفند ماه تا حدود ۷۰ دلار رسیده بود در فروردین ماه و در پی تصمیم آپک پلاس برای کاهش تولید نفت به میزان ۱/۱۶ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. علاوه بر کاهش تولید آپک پلاس تصمیم دولت عراق برای قطع صادرات نفت از کردستان عراق و افزایش تقاضای نفت در کشور چین به دنبال بازگشایی اقتصادی این کشور هم باعث افزایش قیمت نفت شد. در هفته پایانی فروردین ماه اما روند رشد قیمت نفت معکوس شد. گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) در مورد کاهش تقاضای بنزین باعث کاهش قیمت‌های نفت در این هفته شد. در مجموع قیمت نفت در فروردین ماه افزایش یافت و قیمت برنت، WTI و آپک به ترتیب از ۷۲/۴۲، ۶۷/۵۶ و ۷۰/۷۷ دلار در پایان اسفند ماه ۱۴۰۱ به ۸۳/۲۹، ۷۷/۲۷ و ۸۴/۴۱ دلار در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

جدول ۱-۲: تغییرات قیمت نفت در فروردین ۱۴۰۲ (دلار/بشکه)

در یک سال گذشته	تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ فروردین ۱۴۰۱	۳۰ دی ۱۴۰۱	۲۹ اسفند ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	
	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته	در سه ماه گذشته					
-۲۰/۷	-۴/۲	۱۵/۰	۱۰۵/۰۵	۸۶/۹۶	۷۲/۴۲	۸۳/۲۹	نفت برنت	
-۲۴/۶	-۴/۹	۱۴/۳	۱۰۲/۵۶	۸۱/۲۷	۶۷/۵۶	۷۷/۲۷	نفت WTI	
-۲۱/۸۲	-۰/۶	۱۹/۳	۱۰۷/۹۷	۸۴/۹۰	۷۰/۷۷	۸۴/۴۱	نفت OPEC	



نمودار ۱-۲: قیمت جهانی نفت خام در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار)



منبع: opec.org & eia.gov

قیمت جهانی گاز طبیعی

قیمت گاز طبیعی در اروپا و ایالات متحده آمریکا در فروردین ماه و با گرم شدن هوا کاهش یافت. علاوه بر گرم شدن هوا میزان ذخایر گاز طبیعی در ایالات متحده آمریکا در این ماه نسبت به حد معمول آن در حدود ۲۱ درصد افزایش داشت.^۱ قیمت گاز طبیعی در اتحادیه اروپا و در فروردین ماه به کمتر از ۱۴ دلار در هر میلیون واحد حرارتی بریتانیا^۲ رسید. قیمت گاز طبیعی در ایالات متحده آمریکا (هنری هاب^۳) هم در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود ۲ دلار در هر میلیون واحد حرارتی بریتانیا بود.

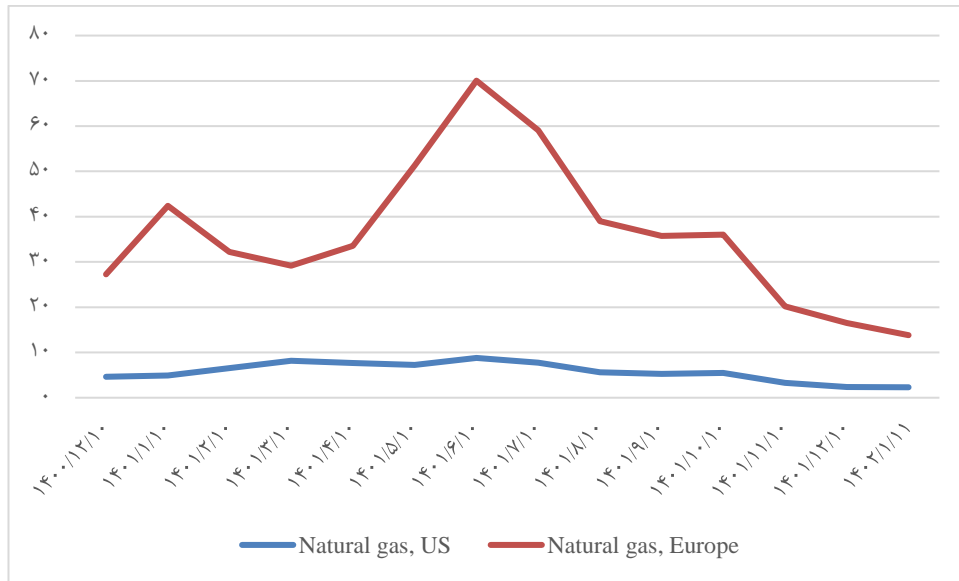
^۱ <https://www.reuters.com/markets/commodities/why-us-natural-gas-output-keeps-rising-prices-sink-2023-04-03/>

^۲ Dollars per Million Btu

^۳ Henry Hub

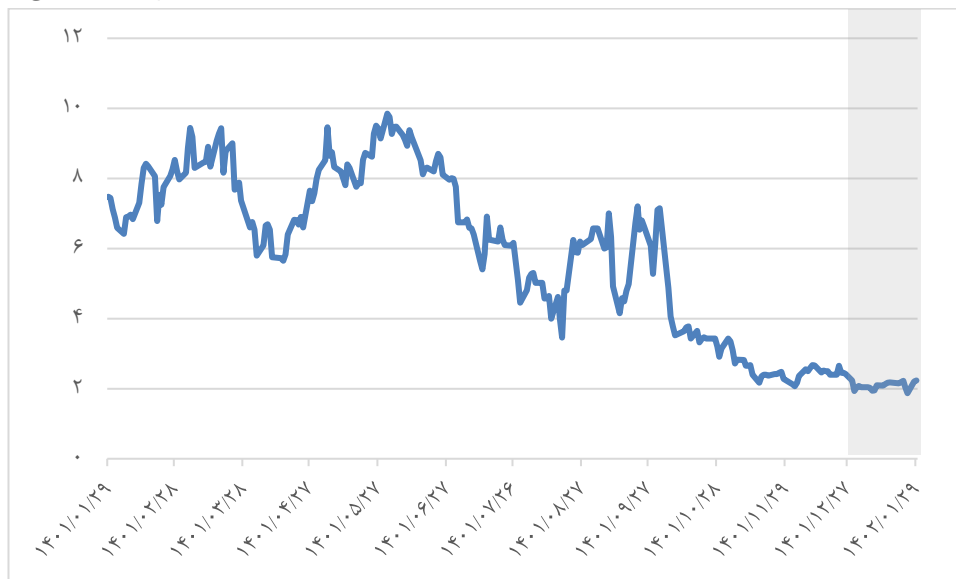


نمودار ۱-۳: قیمت گاز طبیعی در هنری هاب آمریکا و اروپا (ماهانه) در بازه زمانی ۱۴۰۰/۱۲/۱۰ تا ۱۴۰۲/۱/۱۰ (دلار / میلیون واحد حرارتی بریتانیا)



منبع: world bank

نمودار ۱-۴: قیمت گاز طبیعی در هنری هاب ایالات متحده آمریکا در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار / میلیون واحد حرارتی بریتانیا)



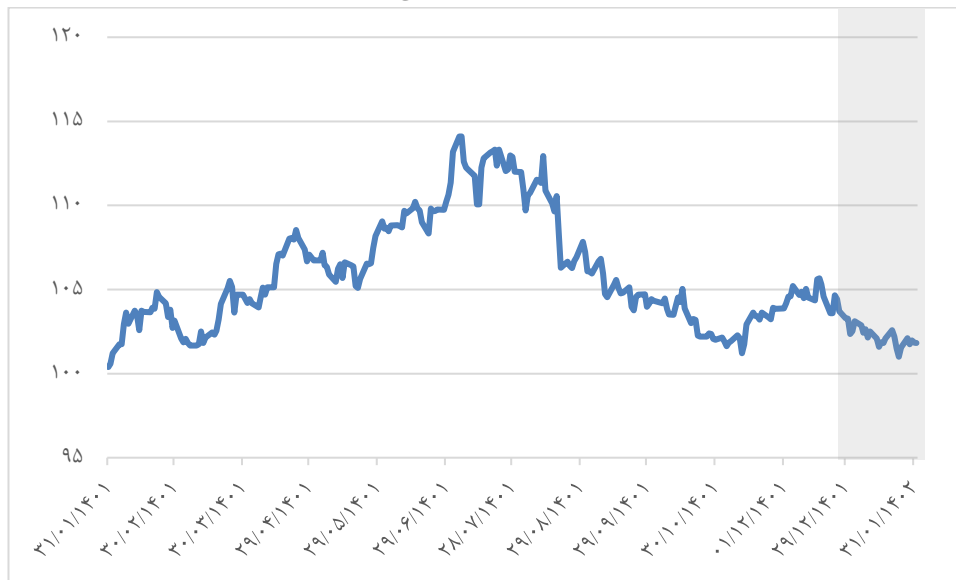
منبع: eia.gov



۱-۳- تحولات بازار جهانی ارز

شاخص دلار عملکرد دلار را در مقابل سبدهی از ارزهای دیگر (شامل یورو، ین ژاپن، پوند انگلیس، دلار کانادا، فرانک سویس و کرون سوئد) نشان می‌دهد. این شاخص در فروردین ماه ۱۴۰۲ و با افزایش نگرانی‌ها در مورد احتمال گسترش بحران بانکی در ایالات متحده آمریکا کاهش یافت. علاوه بر آن داده‌های اقتصادی منتشر شده در ایالات متحده آمریکا هم باعث شدت گرفتن احتمال وقوع بحران مالی در این کشور شد و باعث کاهش شاخص دلار شد. شاخص دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود ۱/۴ درصد کاهش یافت و به ۱۰۱/۸۴ رسید.

نمودار ۱-۵: شاخص دلار (DXY) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱

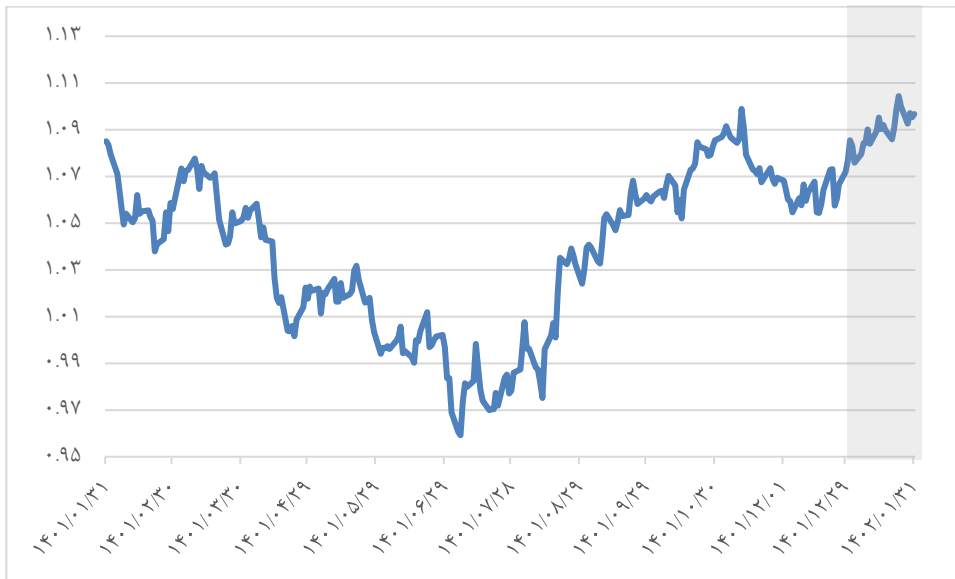


منبع: WSJ.com

جفت ارز یورو-دلار که ارزش یک یورو را در مقابل دلار نشان می‌دهد در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود دو درصد افزایش داشت. ارزش یورو در برابر دلار که در پایان اسفند ماه از ۱/۰۷۱۹ در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ به ۱/۰۹۶۷ رسید.



نمودار ۱-۶: نسبت ارزش یورو به دلار (EURUSD) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: investing.com

ارزش یوآن در برابر دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲ تا حدودی با ثبات بود. بازگشایی اقتصادی چین پس از کرونا و افزایش بیشتر از انتظار تولید ناخالص داخلی در سه ماهه اول سال میلادی ۲۰۲۳ از عواملی بود که به ثبات ارزش یوآن در برابر دلار کمک کرد. در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ ارزش هر دلار ۶/۸۹۲ یوآن بود که نسبت به پایان اسفندماه رشد ۰/۲ درصدی را نشان داد.

نمودار ۱-۷: نسبت ارزش دلار به یوان چین (USDCNY) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: investing.com



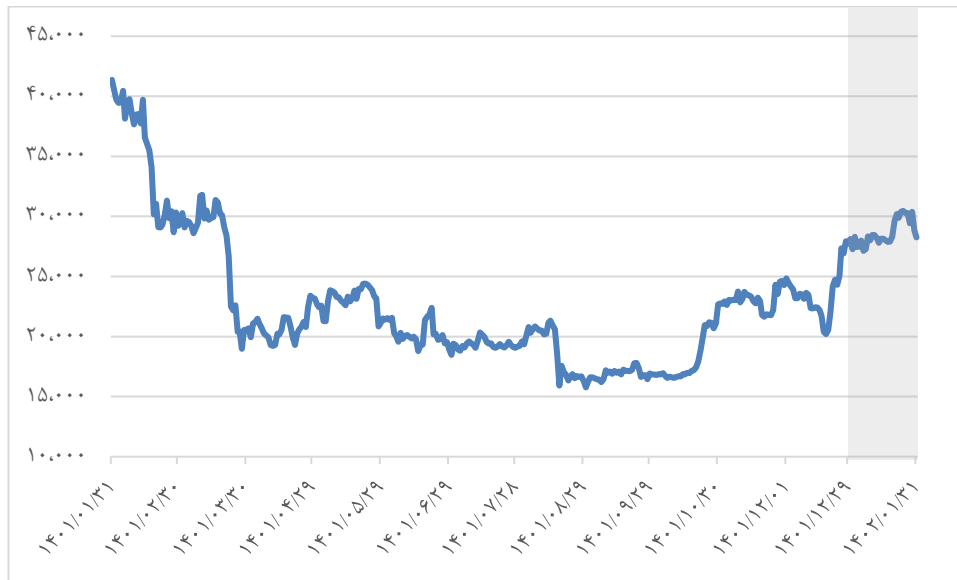
جدول ۱-۳: تغییرات بازار جهانی ارزها در فروردین ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ فروردین ۱۴۰۱	۳۰ دی ۱۴۰۱	۲۹ اسفند ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
۱/۴	-۰/۱۶	-۱/۴	۱۰۰/۳۹	۱۰۲/۰۱	۱۰۳/۲۸	۱۰۱/۸۴	شاخص دلار
۱/۱	۱/۰۳	۲/۳	۱/۰۸۵	۱/۰۸۵۵	۱/۰۷۱۹	۱/۰۹۶۷	ارزش یورو در مقابل دلار
۷/۳	۱/۶	۰/۲	۶/۴۱۸۸	۶/۷۸۲۵	۶/۸۷۷	۶/۸۹۲	ارزش دلار در مقابل یوآن

۱-۴- تحولات بازار رمز ارزها

قیمت بیت کوین به عنوان شناخته شده ترین رمز ارز در ۲۴ فروردین ماه ۱۴۰۲ به بیش از ۳۰,۰۰۰ دلار رسید. اما قیمت این رمز ارز با اوج تاریخی خود همچنان فاصله دارد و ۵۴ درصد کمتر از قیمت آن در اوج تاریخی آن است. قیمت بیت کوین در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ برابر ۲۸,۲۴۸ دلار بود که نسبت به پایان اسفند ماه در حدود دو درصد رشد داشت.

نمودار ۱-۸: قیمت بیت کوین در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار)



منبع: Investing.com



جدول ۱-۴: تغییرات قیمت شش رمز ارز مهم از نظر سهم بازار در فروردین ۱۴۰۲

(دلار)

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ فروردین ۱۴۰۱	۳۰ دی ۱۴۰۱	۲۹ اسفند ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۳۱/۷	۲۴/۶	۱/۹	۴۱,۳۶۶	۲۲,۶۷۲	۲۷,۷۱۲	۲۸,۲۴۸	بیت کوین
-۳۶/۸	۱۷/۰	۱۲/۱	۳,۰۷۶/۴	۱,۶۶۰/۰	۱,۷۳۲/۳	۱,۹۴۲/۷	اتریوم
-۲۳/۹	۴/۲۵	-۴/۳	۴۱۸/۳	۳۰۵/۱	۳۳۲/۴	۳۱۸/۱	بایننس کوین
-۵۷/۲	۹/۹	۲۰/۷	۰/۹۳۶۸	۰/۳۶۴۵	۰/۳۳۱۹	۰/۴۰۰۷	کاردانو
-۷۸/۹۸	-۱۳/۱۷	۰/۱۶	۱۰۵/۵۵	۲۵/۵۵	۲۲/۱۴۷	۲۲/۱۸۳	سولانا
-۳۶/۷	۱۵/۱	۲۷/۲۳	۰/۷۵۱۵۳	۰/۴۱۲۸۸	۰/۳۷۳۴۷	۰/۴۷۵۲	ریپل

۱-۵- تحولات بازار سرمایه در نقاط مختلف جهان

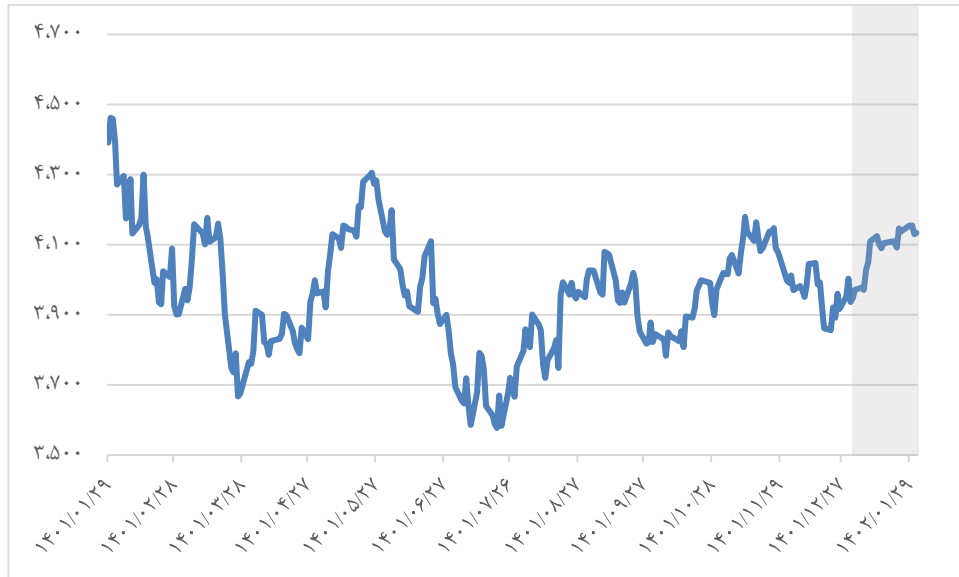
۱-۵-۱- ایالات متحده آمریکا

در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حالی بحران بانکی ایجاد شده برای بانک سیلیکون ولی و بانک سیگنچر در ایالات متحده آمریکا نگرانی‌هایی را به همراه داشت و کردیت بانک سوئیس هم توسط رقیب این بانک (بانک یوبی‌اس) خریداری شد فدرال رزرو بازهم نرخ بهره را در ایالات متحده آمریکا افزایش داد. افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا افزایشی کمتر از حد انتظار بود و امیدواری در بین سرمایه‌گذاران در مورد پایان سیاست‌های انقباضی فدرال رزرو ایجاد کرد. علاوه بر امیدواری سرمایه‌گذاران در مورد پایان سیاست‌های انقباضی در آمریکا، کاهش شاخص قیمت مخارج شخصی مصرف‌کننده (PCE) در ایالات متحده آمریکا و در ماه فوریه و کاهش تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده برای ماه مارس باعث رشد شاخص‌های سهام در وال استریت شد. در فروردین ماه ۱۴۰۲ گزارش‌های منتشر شده نشان داد که بازار کار در ایالات متحده آمریکا با سرعت کمتری به رشد خود ادامه داده است که از طرفی احتمال وقوع بحران مالی در این کشور را شدت داد و از طرف دیگر باعث افزایش امیدواری در مورد پایان سیاست‌های انقباضی و افزایش نرخ بهره شد. شاخص S&P500 در این ماه در حدود ۴/۵ درصد افزایش یافت و از ۳,۹۵۲ واحد در پایان اسفند ماه به ۴,۱۳۰ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲



رسید. شاخص مرکب نزدک^۱ هم در این بازه در حدود سه درصد رشد یافت و از ۱۱,۶۷۵/۵ واحد به ۱۲,۰۵۹/۵ واحد رسید.

نمودار ۱- ۹: شاخص S&P500 در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

۱-۵-۲- منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا

بورس‌های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در واکنش به افزایش قیمت نفت در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ رشد داشتند. علاوه بر افزایش قیمت نفت داده‌های منتشر شده در ایالات متحده آمریکا هم باعث رشد شاخص‌های سهام در منطقه شد. شاخص بورس در عربستان سعودی^۲ در این ماه نزدیک به نه درصد رشد داشت و از ۱۰,۲۱۸ واحد در پایان اسفند ماه به ۱۱,۱۶۴ واحد در پایان فروردین‌ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص بورس قطر^۳ هم در این ماه در حدود یک درصد رشد داشت و از ۹,۷۷۸ واحد در پایان اسفند ماه به ۹,۹۳۰ واحد در پایان فروردین‌ماه رسید. شاخص بورس دبی (DFM^۴) در حدود چهار درصد رشد یافت. این شاخص که در پایان اسفند ماه برابر ۳,۳۴۴ واحد بود در پایان فروردین‌ماه ۱۴۰۲ به ۳,۴۷۱ واحد رسید.

^۱ NASDAQ Composite

^۲ Tadawul All Share

^۳ QE General (QSI)

^۴ DFM General (DFMGI)

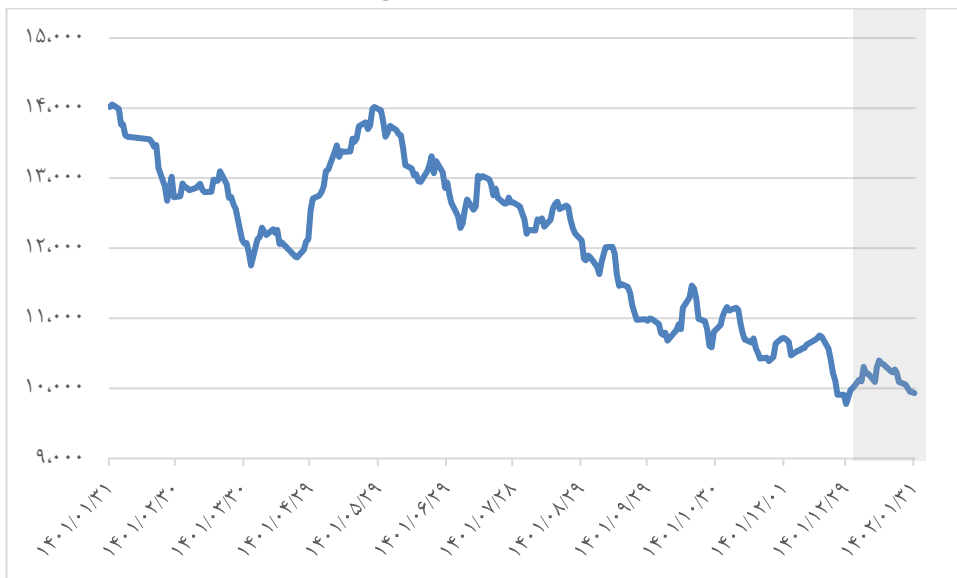


نمودار ۱- ۱۰: شاخص بورس دبی (DFMGI) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

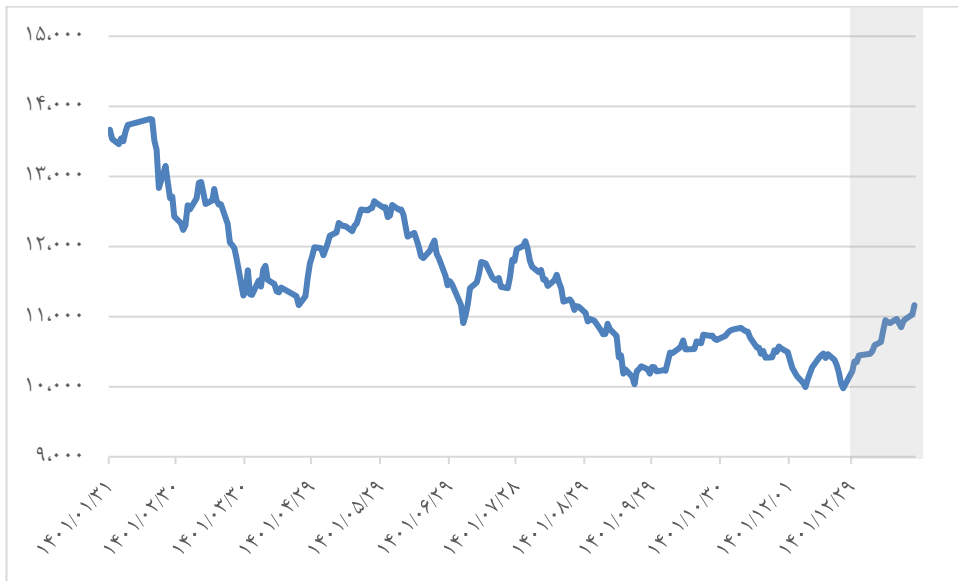
نمودار ۱- ۱۱: شاخص بورس قطر QSI در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com



نمودار ۱-۱۲: شاخص بورس عربستان سعودی Tadawul All Share در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

۱-۵-۳- منطقه آسیای شرقی و جنوبی

ژاپن

در فروردین ماه ۱۴۰۲ دولت ژاپن اعلام کرد که صادرات تجهیزات نیمه هادی این کشور که در تولید تراشه‌های پیشرفته مورد استفاده قرار می‌گیرد را برای برخی کشورها محدود می‌کند. این تصمیم دولت ژاپن سرمایه‌گذاران را در بازارهای مالی به خصوص در مورد روابط تجاری این کشور با چین تا حدودی نگران کرد و تأثیر منفی بر بازار سرمایه ژاپن داشت. با این وجود داده‌های اقتصادی منتشر شده در ایالات متحده آمریکا و کاهش ارزش ین ژاپن در برابر دلار به تقویت شاخص‌های سهام در این کشور کمک کرد. در فروردین ماه ۱۴۰۲ شاخص نیکه^۱ از ۲۶,۹۴۵/۷ واحد در انتهای اسفند ماه به ۲۸,۶۵۷/۶ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید و در حدود شش درصد افزایش یافت.

^۱ Nikkei 225 (N225)



نمودار ۱- ۱۳: شاخص نیکی ژاپن (Nikkei 225) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

چین

در فروردین ماه ۱۴۰۲ بازارهای سرمایه در چین تحت تأثیر بهبود شرایط اقتصادی برای بخش خدمات و املاک در این کشور رشد داشتند. با این وجود کاهش تورم به ۰/۷ درصد در ماه مارس باعث شد تا امیدواری‌ها نسبت به بهبود شرایط اقتصادی در این کشور تضعیف شود. در هفته پایانی فروردین ماه اما داده‌های اقتصادی منتشر شده در این کشور نشان داد که تولید ناخالص داخلی در چین ۴/۵ درصد در سه ماهه اول سال میلادی ۲۰۲۳ رشد داشته است که رشدی بیشتر از حد انتظار بود. بهبود شرایط اقتصاد چین در نتیجه بازگشایی اقتصاد پس از بحران کرونا باعث رشد تولید ناخالص داخلی در این کشور بود. شاخص مرکب شانگهای در فروردین ماه ۱۴۰۲ نزدیک به چهار درصد رشد داشت و از ۳,۲۳۵ واحد در پایان اسفند ماه به ۳,۳۶۷ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.



نمودار ۱-۱۴: شاخص مرکب شانگهای چین در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

۱-۵-۴- روسیه

شاخص بورس مسکو^۱ در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود ده درصد افزایش یافت. این شاخص از ۲,۳۹۷/۲ واحد در پایان اسفندماه به ۲,۶۳۷/۸ واحد در پایان فروردین ماه رسید. شاخص بورس مسکو در سه ماه گذشته در حدود ۲۱ درصد و در یک سال گذشته ۱۳/۸ درصد رشد داشته است.

نمودار ۱-۱۵: شاخص بورس روسیه (MOEX Russia) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

^۱ MOEX Russia



۱-۵-۵- اروپا

داده‌های منتشر شده در فروردین ماه نشان داد که نرخ تورم در اتحادیه اروپا و در نتیجه کاهش قیمت انرژی در جهان کاهش یافت. در این ماه نگرانی‌ها در مورد گسترش بحرا بانکی در اروپا کاهش یافت و شاخص‌های سهام در این قاره رشد داشتند. اگرچه تصمیم آپک‌پلاس برای کاهش تولید نفت تأثیر منفی بر شاخص‌های سهام در اروپا داشت اما در مجموع و در فروردین ماه ۱۴۰۲ شاخص استاکس^۱ (که ۵۰ سهم از ۱۱ کشور عضو اتحادیه اروپا را پوشش می‌دهد) در حدود شش درصد رشد داشت و از ۴,۱۱۹/۴ واحد در پایان اسفندماه به ۴,۳۸۴/۸۶ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

نمودار ۱-۱۶: شاخص EURO STOXX 50 در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: Investing.com

۱-۵-۶- صحرای آفریقا

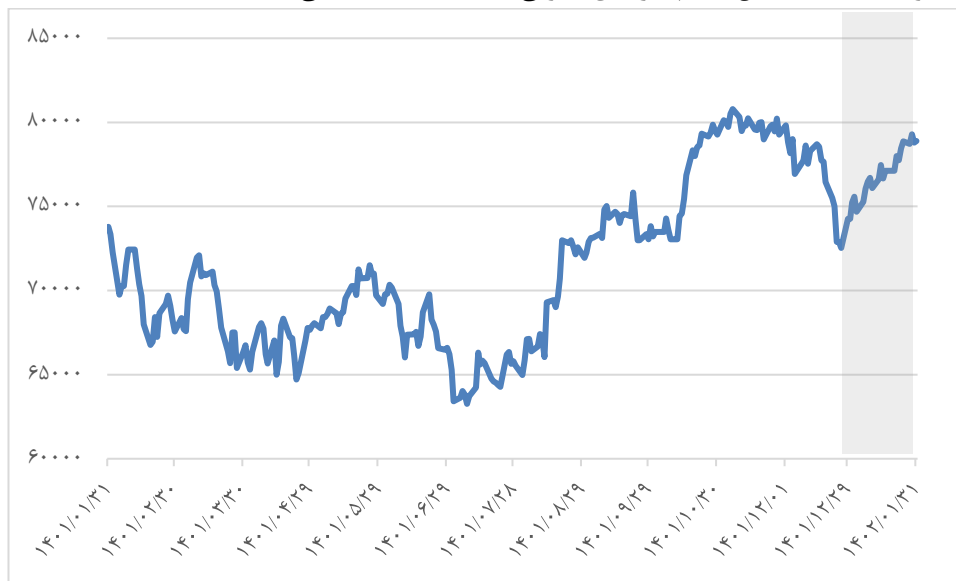
بازار سرمایه در کشورهای قاره آفریقا وابسته به فعالیت‌های معدنی در این منطقه است. بسیاری از شرکت‌های استخراج کننده طلا، نفت و فلزات اساسی در بورس‌های کشورهای این منطقه پذیرش شده‌اند و با افت (رشد) قیمت کالاهای مذکور، درآمد آن‌ها کاهش (افزایش) می‌یابد. آفریقای جنوبی تقریباً ده درصد از طلای جهان را عرضه می‌کند و بزرگترین صادرکننده مواد خام در جهان است. شاخص سهام آفریقای جنوبی (ALSH)^۲ در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود شش درصد رشد داشت و از ۷۴,۲۷۱/۱ واحد در پایان اسفندماه به ۷۸,۸۸۳/۲ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

^۱ EURO STOXX 50

^۲ FTSE/JSE All Share Index



نمودار ۱- ۱۷: شاخص سهام آفریقای جنوبی (ALSH) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: WSJ.com

جدول ۱- ۵: رشد شاخص سهام در فروردین ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ فروردین ۱۴۰۱	۳۰ دی ۱۴۰۱	۲۹ اسفند ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	شاخص	منطقه
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته						
-۷/۴	۳/۹	۴/۵	۴,۴۵۹/۴	۳,۹۷۲/۶	۳,۹۵۱/۶	۴,۱۲۹/۸	S&P500	ایالات متحده
-۱۰/۳	۸/۲۵	۳/۳	۱۳,۴۵۳/۱	۱۱,۱۴۰/۴	۱۱,۶۷۵/۵	۱۲,۰۵۹/۶	NASDAQ Composite	آمریکا
-۴/۹	۳/۵	۳/۸	۳,۶۴۸/۴	۳,۳۵۲/۵	۳,۳۴۴/۱	۳,۴۷۱/۰	DFM ¹	خاورمیانه و شمال آفریقا
-۲۹/۱	-۸/۱	۱/۵	۱۴,۰۱۶/۰	۱۰,۸۱۰/۶	۹,۷۷۸/۳	۹,۹۳۰/۳	QSI ²	
-۱۸/۳	۴/۵	۹/۲	۱۳,۶۶۸/۵	۱۰,۶۸۲/۰	۱۰,۲۱۸/۱	۱۱,۱۶۳/۶	Tadawul All Share ³	
۵/۳	۷/۹	۶/۳	۲۷,۲۱۷/۸	۲۶,۵۵۳/۵	۲۶,۹۴۵/۷	۲۸,۶۵۷/۶	Nikkei 225	آسیای شرقی و جنوبی
۵/۴	۳/۱	۴/۱	۳,۱۹۴/۰	۳,۲۶۴/۸	۳,۲۳۴/۹	۳,۳۶۷/۰	Shanghai Composite	
۱۳/۸	۲۱/۷	۱۰/۰	۲,۳۱۷/۵	۲,۱۶۶/۷	۲,۳۹۷/۲	۲,۶۳۷/۸	Moex Russia	روسیه
۱۲/۵	۶/۴	۶/۴	۳,۸۹۶/۸	۴,۱۱۹/۹	۴,۱۱۹/۴	۴,۳۸۴/۸۶	Euro Stoxx 50	اروپا
۶/۹	-۰/۵	۶/۲	۷۳,۷۸۳/۴	۷۹,۲۶۹/۸	۷۴,۲۷۱/۱	۷۸,۸۸۳/۳	FTSE ⁴	صحرای آفریقا

¹ شاخص بورس دبی

² شاخص بورس قطر

³ شاخص بورس عربستان سعودی

⁴ شاخص سهام آفریقای جنوبی



۱-۶- فلزات اساسی

۱-۶-۱- سنگ آهن

چین بزرگترین تولیدکننده فولاد و بزرگترین خریدار سنگ آهن در جهان است. تقریباً ۷۰ درصد از محموله‌های دریایی سنگ آهن را این کشور خریداری می‌کند.^۱ در فروردین ماه ۱۴۰۲ و با افزایش تولید سنگ آهن در بازار جهانی قیمت سنگ آهن کاهش یافت. قیمت سنگ آهن در فروردین ماه در حدود هفت درصد کاهش یافت و قیمت این فلز که در انتهای اسفندماه برابر ۱۲۸/۲۶ دلار در هر تن بود در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ به ۱۱۹/۳۱ دلار رسید.

نمودار ۱-۱۸: قیمت سنگ آهن در بازار جهانی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار/متریک تن خشک)



منبع: tgju.org

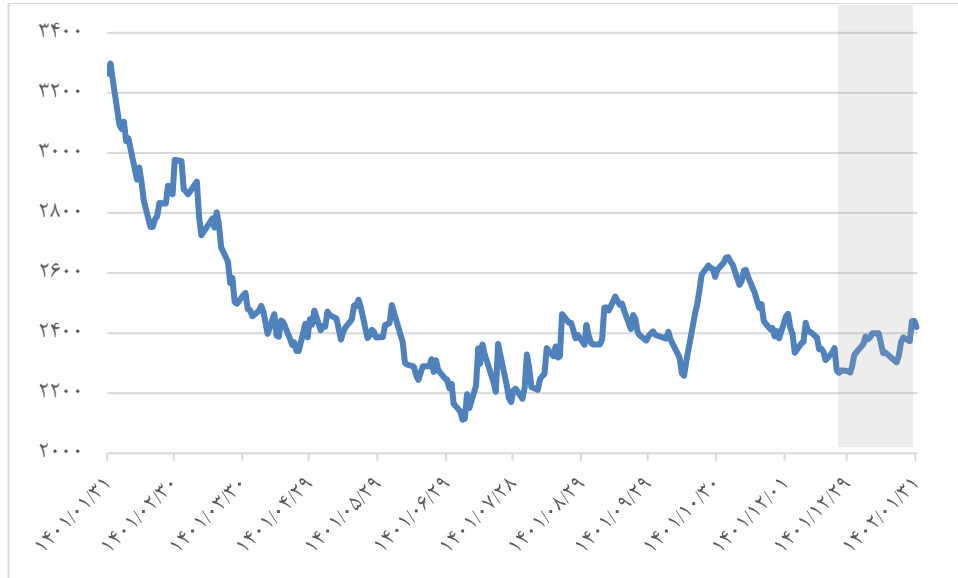
^۱ [Column: Iron ore's short-term outlook at odds with longer optimism | Reuters](#)



۱-۶-۲- آلومینیوم

قیمت آلومینیوم در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود شش درصد افزایش داشت و از ۲,۲۷۴ دلار در هر تن در پایان اسفند ماه به ۲,۴۲۰ دلار در پایان فروردین ماه رسید. این در حالی است که قیمت این فلز در سه ماهه گذشته در حدود ۷ درصد و در یک سال گذشته در حدود ۲۶ درصد کاهش داشت.

نمودار ۱- ۱۹: قیمت آلومینیوم در بازار جهانی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار/تن)



منبع: markets.businessinsider.com

۱-۶-۳- مس

مس در صنایع مختلف از جمله ساخت و ساز ساختمان (سیم کشی و لوله کشی)، تولید و انتقال برق و تولید محصولات الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. قیمت مس که در زمستان ۱۴۰۰ به بیش از ۱۰,۰۰۰ دلار در هر تن رسیده بود در سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۵ درصد کاهش یافت. قیمت مس در پایان اسفند ماه ۱۴۰۱ برابر ۸,۷۰۱ دلار بود. در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت این فلز در بازارهای جهانی در حدود دو درصد افزایش یافت و به ۸,۸۷۴ دلار در هر تن رسید.



نمودار ۱- ۲۰: قیمت مس در بازار جهانی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار/تن)



منبع: markets.businessinsider.com

جدول ۱- ۶: تغییرات قیمت فلزات اساسی در فروردین ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)							
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته	۳۱ فروردین ۱۴۰۱	۳۰ دی ۱۴۰۱	۲۹ اسفند ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	
-۲۲/۷	-۲/۳	-۶/۹	۱۵۴/۴	۱۲۲/۲	۱۲۸/۳	۱۱۹/۳	سنگ آهن (دلار/متریك تن خشك)
-۲۵/۸	-۷/۳	۶/۴	۳,۲۶۴/۲	۲,۶۱۰/۶	۲,۲۷۴/۳	۲,۴۲۰/۳	آلومینیوم (دلار/تن)
-۱۳/۱	-۳/۹	۲/۰	۱۰,۲۱۵/۰	۹,۲۳۰/۸	۸,۷۰۱/۱	۸,۸۷۴/۰	مس (دلار/تن)

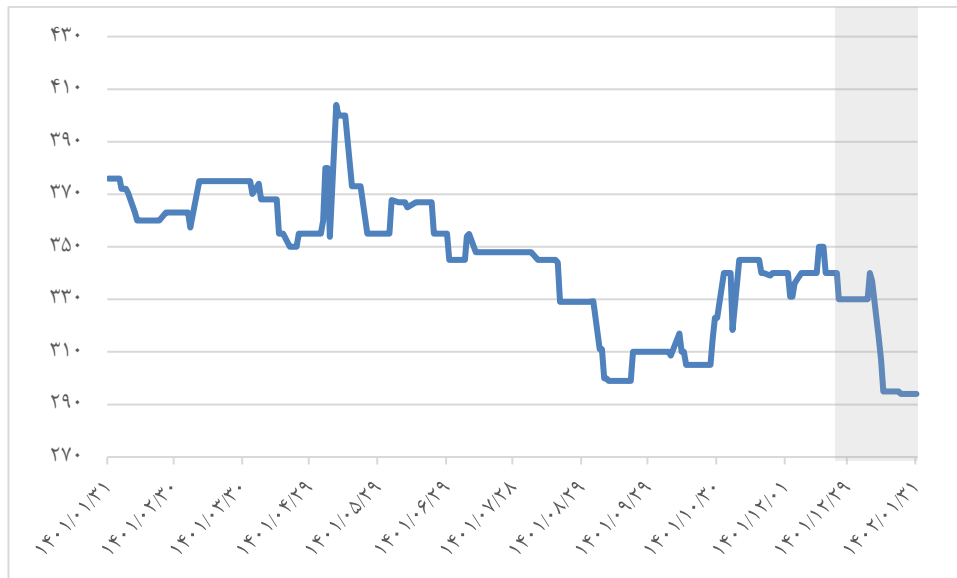


۱-۷- محصولات پتروشیمی

۱-۷-۱- متانول

متانول به عنوان یکی از محصولات استراتژیک در تولید بسیاری از محصولات نهایی مانند حلال‌ها، رنگ‌ها، پلاستیک‌ها و ضدیخ‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. تنوع مشتقات متانول و استفاده آن در صنایع مختلف، این محصول را به عنوان یک کالای استراتژیک مطرح ساخته است. ایران در کنار چین، روسیه و عربستان سعودی، بزرگترین تولیدکنندگان متانول در جهان هستند. زغال سنگ و گاز طبیعی از مهمترین منابع تولید متانول هستند. در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت قرارداد آتی متانول در بورس شیکاگو (M2Tc1) در حدود ده درصد کاهش یافت و از ۳۳۰ دلار در پایان اسفند ماه به ۲۹۴ دلار در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

نمودار ۱-۲۱: قیمت قرارداد آتی متانول^۱ (بورس کالای شیکاگو) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار)



منبع: Investing.com

۱-۷-۲- اوره

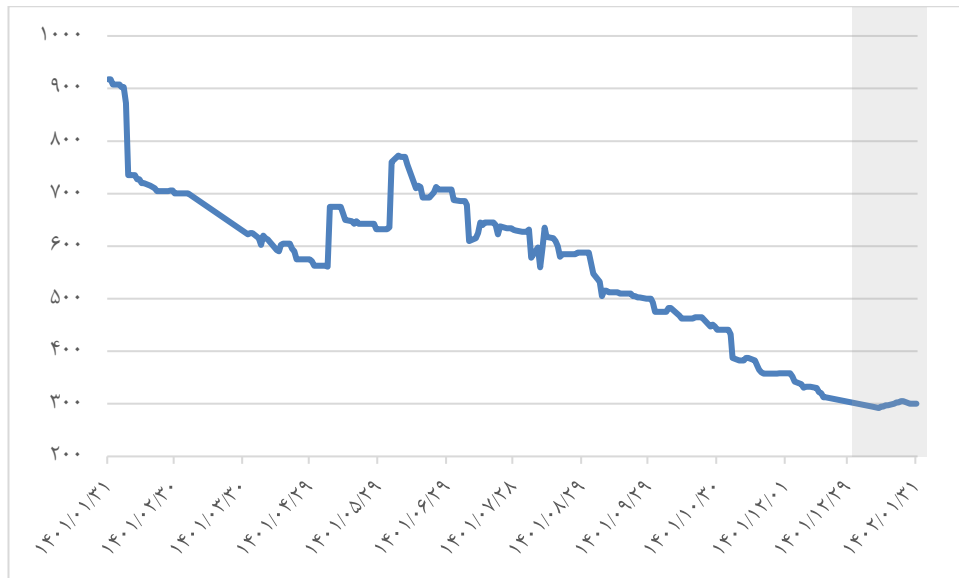
اوره یکی از شناخته شده ترین محصولات شیمیایی تولید شده در مجتمع های پتروشیمی است که به دلیل وجود نیتروژن در آن، خود را به عنوان پر مصرف ترین کود شیمیایی جهان معرفی کرده است. ایران به دلیل داشتن ذخایر گاز طبیعی یکی از تولیدکنندگان بزرگ اوره در جهان است. تغییرات قیمت اوره

^۱ METHANOL T2 FOB RDAM ICIS FUTURES (M2Tc1)



می‌تواند هزینه تولید محصولات کشاورزی را تحت تأثیر قرار دهد. قیمت قرارداد آتی اوره در بورس شیکاگو (UMEc1) در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود چهار درصد کاهش یافت و از ۳۱۰ دلار در پایان اسفندماه به حدود ۳۰۰ دلار در پایان فروردین ماه رسید.

نمودار ۱- ۲۲: قیمت قرارداد آتی اوره^۱ (بورس کالای شیکاگو) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (دلار)



منبع: Investing.com

^۱ Urea Granular FOB Middle East FUTURES (UMEc1)

۲- تحولات اقتصادی ایران

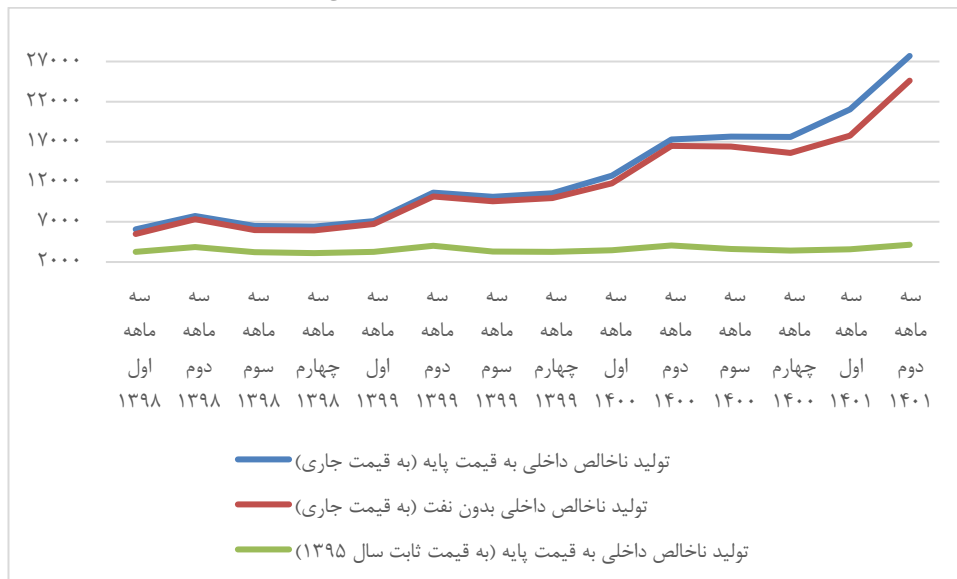
۲-۱- حساب‌های ملی

۲-۱-۱- تولید ناخالص ملی

در میان شاخص‌های اقتصاد کلان، تولید ناخالص داخلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. زیرا به‌عنوان مهم‌ترین شاخص عملکرد اقتصادی در تجزیه و تحلیل‌ها و ارزیابی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. کل ارزش ریالی محصولات نهایی تولیدشده توسط واحدهای اقتصادی مقیم کشور در دوره زمانی معین (سالانه یا فصلی) را تولید ناخالص داخلی می‌نامند. بانک مرکزی در آخرین گزارش خود نماگرهای اقتصادی برای سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ را منتشر کرد. به گزارش بانک مرکزی تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت جاری) در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۷,۶۹۴ هزار میلیارد ریال بود. ارزش تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت جاری) در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ نسبت به سه ماهه قبل ۶,۶۶۰ هزار میلیارد ریال افزایش داشت. تولید ناخالص داخلی بدون نفت هم در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۴,۶۱۴ هزار میلیارد ریال بود. تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه بر حسب قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ هم در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۵ درصد نسبت به سه ماهه اول سال ۱۴۰۱ افزایش داشت و از ۳,۵۹۴ به ۴,۱۵۵ هزار میلیارد ریال رسید. رشد تولید ناخالص داخلی با نفت به قیمت ثابت (۱۰۰=۱۳۹۵) در سه ماهه دوم ۱۴۰۱ (نسبت به سه ماهه دوم ۱۴۰۰) در حدود ۳/۶ درصد گزارش شده است و رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت به قیمت ثابت (۱۰۰=۱۳۹۵) ۳/۱ درصد گزارش شده است.

(هزار میلیارد ریال)

نمودار ۱-۲۳: تولید ناخالص داخلی



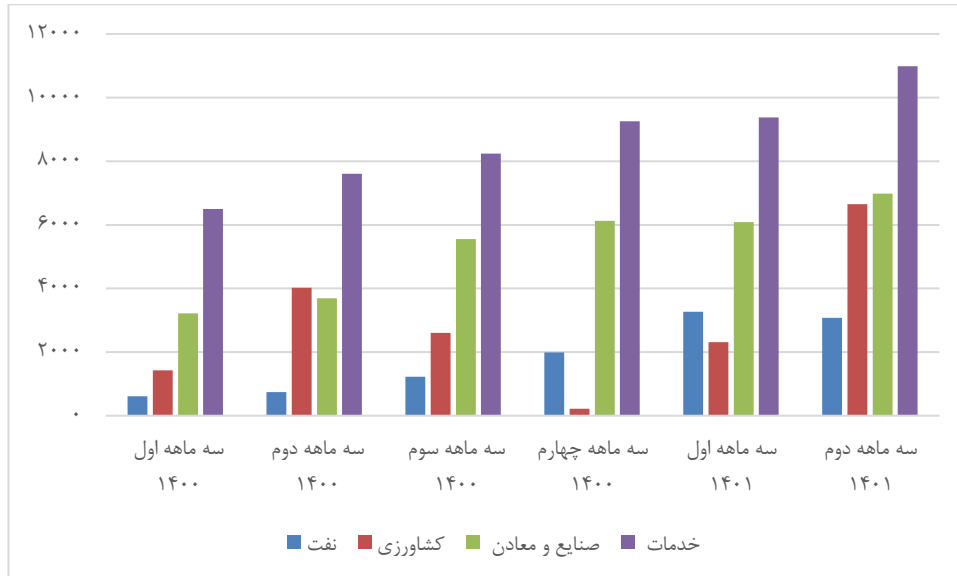
منبع: بانک مرکزی



۲-۱-۲- ارزش افزوده در بخش‌های مختلف اقتصادی

ارزش افزوده در بخش خدمات در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۱۰,۹۸۳ هزار میلیارد ریال بود. ارزش افزوده در بخش صنایع و معادن برابر ۶,۹۸۰ هزار میلیارد ریال بود. ارزش افزوده در بخش کشاورزی و نفت در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ به ترتیب برابر ۶,۶۵۱ و ۳,۰۸۰ هزار میلیارد ریال بود.

نمودار ۱-۲۴: ارزش افزوده در بخش‌های مختلف اقتصادی (هزار میلیارد ریال)



منبع: بانک مرکزی

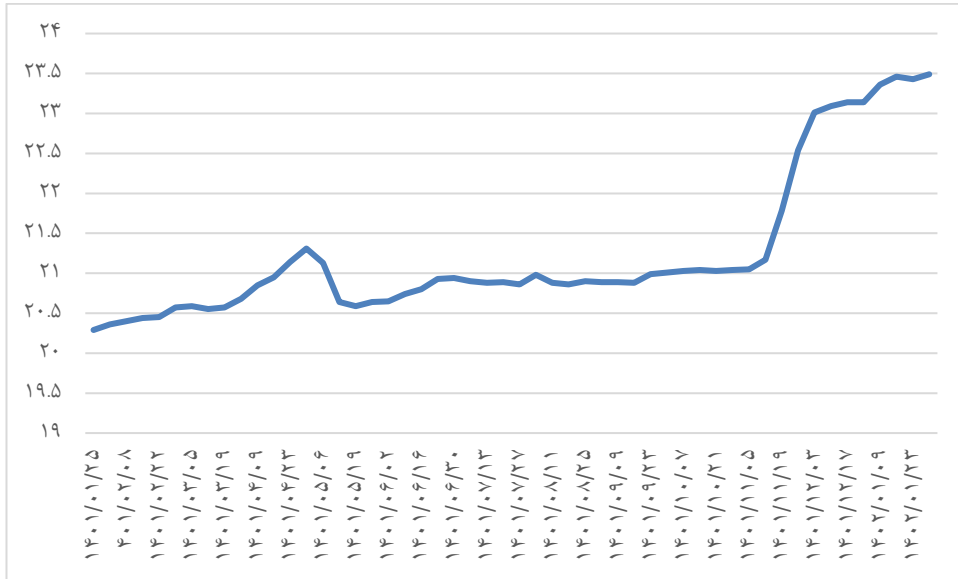
۲-۲- بازار پول

۲-۲-۱- نرخ بهره بین بانکی

نرخ بهره بین بانکی نرخ است که در بازار بین بانکی تعیین می‌شود و بیان‌کننده قیمت ذخایر بانکیها است که توان جهت‌دهی به نرخ‌های سود در سایر بازارها را دارد. افزایش نرخ بهره بین بانکی می‌تواند هزینه خلق پول برای بانکیها را افزایش دهد. نرخ بهره بین بانکی در فروردین ماه ۱۴۰۲ افزایش ۱/۵ درصدی داشت و به ۲۳/۴۹ درصد در پایان این ماه رسید. این نرخ در یک سال گذشته هم در حدود ۱۶ درصد افزایش داشته است.



نمودار ۲-۱: نرخ بازار بین بانکی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (درصد)

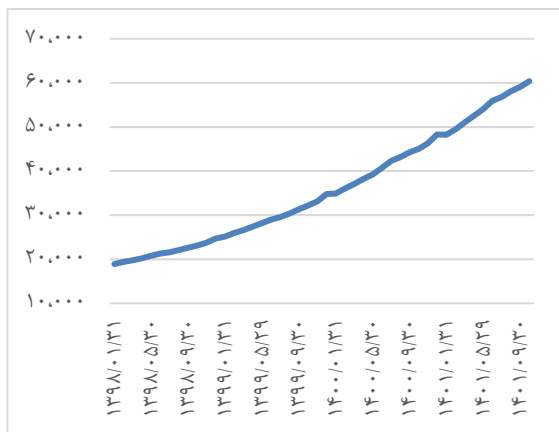


منبع: بانک مرکزی

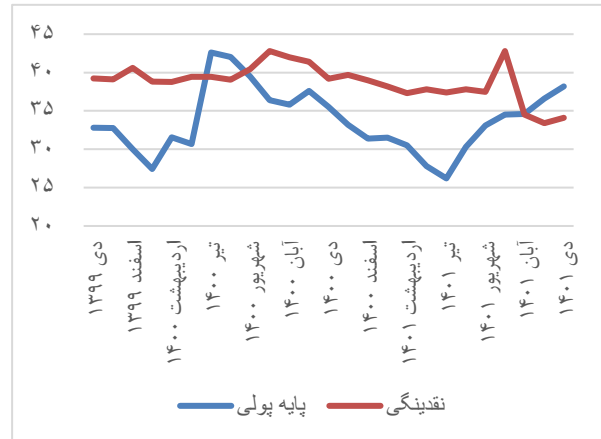
۲-۱-۲- پایه پولی و نقدینگی

بانک مرکزی در آخرین گزارش خود حجم نقدینگی در پایان دی ماه ۱۴۰۱ را برابر ۶۰,۳۷۶/۱ هزار میلیارد ریال اعلام کرد که نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۲۴/۹ درصد افزایش داشت. رشد نقدینگی در دوازده ماهه منتهی به دی ماه ۱۴۰۱ هم برابر ۳۴/۱ درصد بود. رشد پایه پولی هم در دوازده ماهه منتهی به این ماه به ۳۸/۲ درصد رسید.

نمودار ۲-۳: نقدینگی در بازه زمانی ۹۸/۱/۳۱ تا ۱۴۰۱/۱۰/۳۰ (هزار میلیارد ریال)



نمودار ۲-۲: نرخ رشد سالانه نقدینگی و پایه پولی در بازه زمانی دی ۹۹ تا دی ۱۴۰۱ (درصد)



منبع: بانک مرکزی

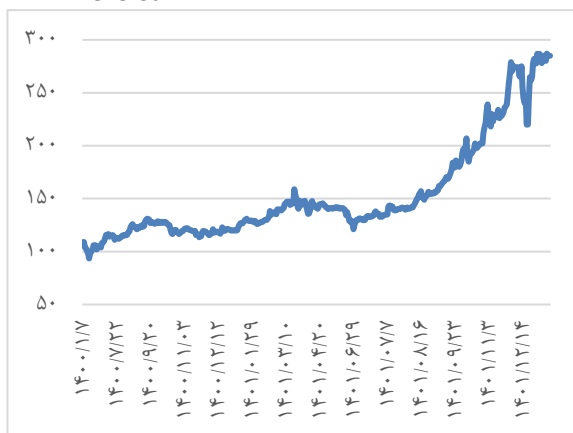


۲-۲- بازار ارز و سکه

در بازار آزاد نرخ دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود نه درصد افزایش یافت و این نرخ در پایان این ماه به ۵۱۴,۰۵۰ ریال رسید. نرخ یورو هم در مدت مشابه و در بازار آزاد رشد منفی چهار درصدی را نشان داد و به ۵۶۱,۶۷۰ ریال رسید.

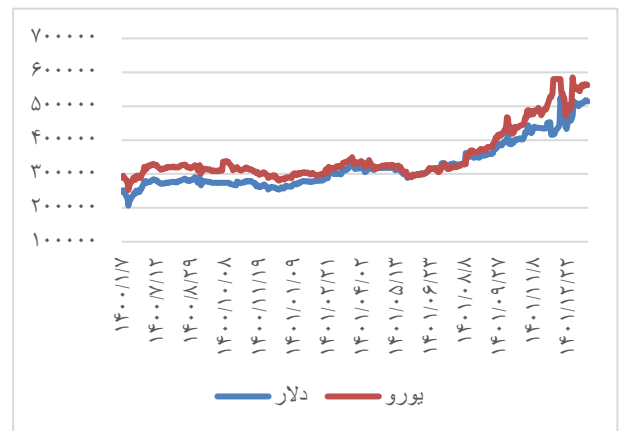
در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت سکه بهار آزادی در حدود یک درصد افزایش یافت و از ۲۸۲,۰۱۰ هزار ریال در ابتدای این ماه به ۲۸۴,۸۳۰ هزار ریال در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

نمودار ۲-۵: قیمت سکه بهار آزادی در بازه زمانی
۱۴۰۰/۱/۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (میلیون ریال)



منبع: tgju.org

نمودار ۲-۴: روند نرخ ارز در بازار آزاد در بازه زمانی ۱۴۰۰/۱/۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱ (ریال)



منبع: tgju.org

۲-۳- بازار سرمایه

آمار کل معاملات

ارزش کل معاملات در بورس اوراق بهادار تهران در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۵/۰۲ درصد افزایش داشت و برابر ۲,۵۴۰,۵۳۲ میلیارد ریال بود. حجم کل معاملات هم در این ماه نسبت به ماه قبل ۳/۱۵ درصد افزایش داشت و برابر ۳۳۶,۱۴۶ میلیون سهم بود. ارزش کل معاملات در ماه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه نخست سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۲۱ درصد رشد داشت.



جدول ۲-۱: آمار کل معاملات بورس اوراق بهادار تهران

شرح	ماهانه		یک ماهه		تغییر (درصد)	
	فروردین ۱۴۰۲	اسفند ۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	ماهانه	یک ماهه
ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۲,۵۴۰,۵۳۲	۲,۴۱۹,۰۳۶	۲,۵۴۰,۵۳۲	۱,۱۴۷,۵۷۰	۵/۰۲	۱۲۱/۴
حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۳۳۶,۱۴۶	۳۲۵,۸۶۹	۳۳۶,۱۴۶	۲۱۴,۹۴۱	۳/۱۵	۵۶/۴
دفعات معامله	۱۹,۹۸۸,۲۹۲	۱۴,۱۲۰,۵۱۸	۱۹,۹۸۸,۲۹۲	۱۰,۵۷۲,۴۷۲	۴۱/۵۵	۸۹/۱

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

آمار معاملات به تفکیک بازارها

ارزش کل معاملات در بازار اول و دوم سهام در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۷۶ درصد افزایش داشت. در این ماه ارزش کل معاملات در بازار اول سهام نسبت به ماه قبل در حدود ۲۸ درصد افزایش داشت و برابر ۱,۰۳۴,۳۵۲ میلیارد ریال بود. ارزش کل معاملات در بازار دوم سهام هم در این ماه نسبت به ماه قبل در حدود ۲۹ درصد افزایش داشت و برابر ۷۸۶,۶۷۴ میلیارد ریال بود. ارزش معاملات در بازار بدهی در این ماه نزدیک به ۷۰ درصد کاهش داشت و از ۲۰۶,۴۷۰ میلیارد ریال به ۶۱,۶۷۴ میلیارد ریال رسید. ارزش معاملات در بازار مشتقه و در فروردین ماه نزدیک به دو درصد کاهش داشت و در پایان فروردین به ۱۹,۱۹۰ میلیارد ریال رسید. ارزش معاملات در صندوق‌های سرمایه‌گذاری نزدیک به ۱۸ درصد کاهش داشت و به ۶۳۸,۶۴۲ میلیارد ریال رسید.



جدول ۲-۲: ارزش کل معاملات بورس اوراق بهادار تهران به تفکیک بازارها (میلیارد ریال)

تغییر (درصد)	یک ماهه		ماهانه		شرح
	یک ماهه	ماهانه	اسفند ۱۴۰۱	فروردین ۱۴۰۲	
۱۲۳/۱	۲۸/۶	۸۱۶,۱۱۹	۱,۸۲۱,۰۲۶	۱,۴۱۵,۵۹۴	بازار سهام- اول و دوم
۲۱/۳	-۷۰	۵۰,۸۲۹	۶۱,۶۷۴	۲۰۶,۴۷۰	بازار بدهی
۸۷۱/۱	-۱/۶۱	۱,۹۷۶	۱۹,۱۹۰	۱۹,۵۰۵	بازار مشتقه
۱۲۹/۲	-۱۷/۸۶	۲۷۸,۶۴۶	۶۳۸,۶۴۲	۷۷۷,۴۶۷	صندوق های سرمایه گذاری

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

شاخص های بازار سرمایه

شاخص کل (ارزش-وزنی) بورس اوراق بهادار تهران در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل در حدود ۱۸ درصد افزایش یافت و از ۱,۹۶۰,۴۵۷ واحد در پایان اسفندماه به ۲,۳۲۴,۱۳۳ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص کل هم وزن هم در این بازه ۳۰ درصد افزایش یافت و از ۵۸۵,۲۵۰ واحد به ۷۶۰,۷۵۵ واحد رسید. شاخص کل فرابورس ایران در این ماه ۲۰ درصد افزایش داشت و از ۲۴,۳۹۴ واحد در پایان اسفندماه به ۲۹,۲۰۸ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

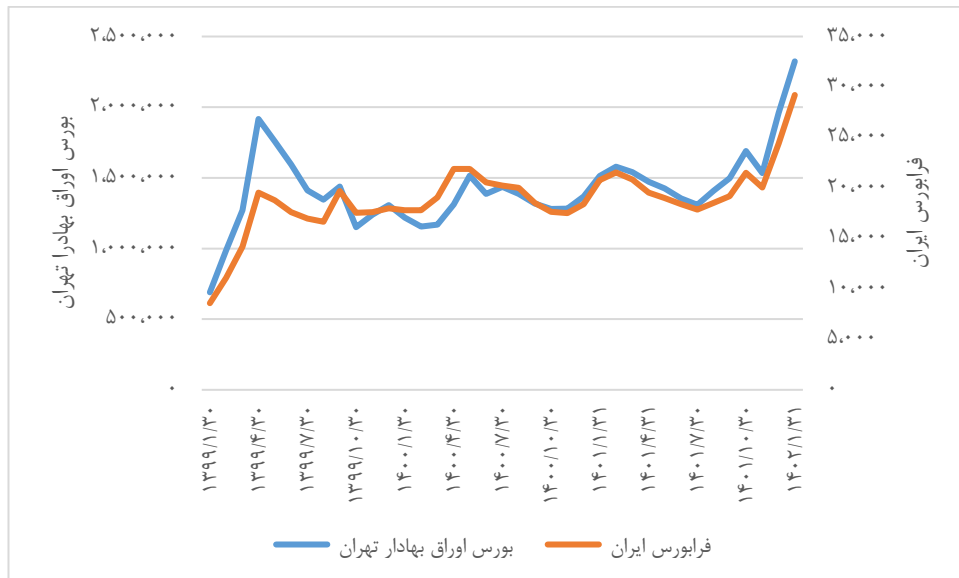


جدول ۲-۳: شاخص‌های بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

تغییر (درصد)		فروردین ۱۴۰۱	اسفند ۱۴۰۱	فروردین ۱۴۰۲	شرح	
سالانه	ماهانه					
۵۳/۷	۱۸/۵۵	۱,۵۱۲,۲۱۹	۱,۹۶۰,۴۵۷	۲,۳۲۴,۱۳۳	شاخص کل (ارزش-وزنی)	بورس
۸۹/۵	۲۹/۹۹	۴۰۱,۴۳۱	۵۸۵,۲۵۰	۷۶۰,۷۵۵	شاخص کل (هم‌وزن)	
۴۰/۷	۱۹/۷	۲۰,۷۶۳	۲۴,۳۹۴	۲۹,۲۰۸	شاخص کل	فرابورس

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران، شرکت فرابورس ایران

نمودار ۲-۶: شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در بازه زمانی ۱۳۹۹/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۱/۳۱



منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

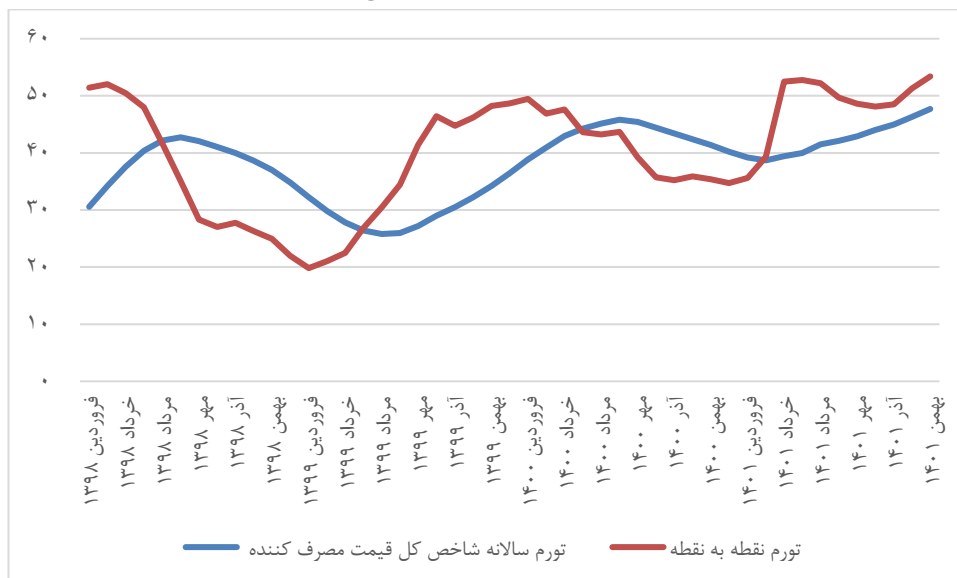


۲-۴- تورم و بیکاری

۲-۴-۱- تورم

نرخ تورم نقطه‌ای در بهمن ماه ۱۴۰۱ در مقایسه با ماه قبل ۲/۱ واحد درصد افزایش یافت و برابر ۵۳/۴ درصد بود. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" با افزایش ۱/۳ واحد درصدی به ۷۰/۵ درصد رسید و گروه "کالاهای غیرخوراکی و خدمات" با افزایش ۲/۳ واحد درصدی به ۴۳/۵ درصد رسید. نرخ تورم سالانه دی ماه ۱۴۰۱ برای خانوارهای کشور به ۴۷/۷ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۱/۴ واحد درصد افزایش داشت.

نمودار ۲-۷: تورم میانگین سالانه و تورم نقطه‌ای در بازه زمانی فروردین ۱۳۹۸ تا بهمن ۱۴۰۱ (درصد)



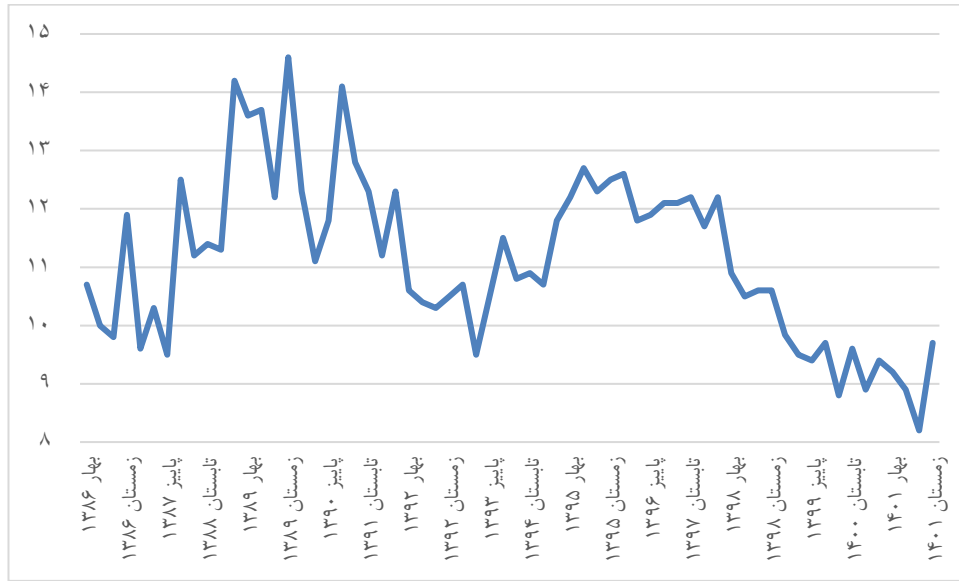
منبع: مرکز آمار ایران

۲-۴-۲- بیکاری

در فروردین ۱۴۰۲ مرکز آمار گزارش در مورد جمعیت شاغلان در ایران در زمستان ۱۴۰۱ ارائه داد. طبق این گزارش نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور در سه ماهه زمستان نسبت به مدت مشابه سال قبل (زمستان ۱۴۰۰) ۰/۱ درصد افزایش داشت و نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در این فصل به ۸/۲ درصد رسید. نرخ بیکاری نسبت به پاییز ۱۴۰۱ در حدود ۱/۵ واحد درصد رشد داشت و به ۹/۷ درصد رسید. جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در زمستان ۱۴۰۱ برابر ۲۳ میلیون و ۴۳۶ هزار نفر بود که ۵۹/۳ درصد آن‌ها ۴۴ ساعت اشتغال و یا بیشتر در هفته داشتند و ۴۰/۷ درصد اشتغال کمتر از ۴۴ ساعت در هفته داشتند.



نمودار ۲- ۸: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در کشور در بازه زمانی بهار ۱۳۸۶ تا زمستان ۱۴۰۱ (درصد)



منبع: مرکز آمار ایران

۵-۲- تجارت خارجی و مبادلات بین الملل

در دوازده ماهه سال ۱۴۰۱ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر ۱۲۲,۰۵۶ هزار تن و به ارزش ۵۳,۱۶۶ میلیون دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، کاهش ۰/۱۵ درصدی در وزن و افزایش ۹/۷۴ درصدی در ارزش دلاری داشت. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهش ۹/۷۶ درصدی در وزن و افزایش ۱۲/۵۷ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، به ارقام ۳۷,۱۸۰ هزار تن و ۵۹,۶۵۵ میلیون دلار رسید.

جدول ۲-۴: صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی (بدون احتساب نفت و تجارت چمدانی) و واردات در دوازده ماهه ۱۴۰۰ و

۱۴۰۱

فعالیت	دوازده ماهه سال ۱۴۰۱		دوازده ماهه سال ۱۴۰۰		درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل
	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	
واردات	۳۷,۱۸۰	۵۹,۶۵۵	۴۱,۲۰۲	۵۲,۹۹۳	-۹/۷۶
صادرات	۱۲۲,۰۵۶	۵۳,۱۶۶	۱۲۲,۲۳۹	۴۸,۴۴۸	-۰/۱۵

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران



کشورهای عمده مقصد صادرات

در دوازده ماهه سال ۱۴۰۱ بیشترین میزان صادرات کشور به مقصد کشورهای چین با رقمی بالغ بر ۱۴,۵۸۴ میلیون دلار و سهم ۲۷/۴۳ درصد از کل صادرات، عراق با ۱۰,۲۳۸ میلیون دلار و سهم ۱۹/۲۶ درصدی، ترکیه با ۷,۴۵۹ میلیون دلار و سهم ۱۴/۰۳ درصدی، امارات متحده عربی با ۵,۷۶۷ میلیون دلار و سهم ۱۰/۸۵ درصد، و هند با ۲,۱۴۶ میلیون دلار و سهم ۴/۰۴ درصدی از کل ارزش صادرات صورت گرفته است.

کشورهای عمده طرف معامله واردات

کشورهای عمده طرف معامله واردات طی دوازده ماهه سال ۱۴۰۱، شامل کشور امارات متحده عربی با اختصاص رقمی بالغ بر ۱۸,۳۹۵ میلیون دلار و سهمی در حدود ۳۰/۸۳ درصدی از ارزش کل واردات به عنوان بزرگترین کشور طرف معامله واردات است. پس از امارات متحده عربی به ترتیب کشور چین با رقمی بالغ بر ۱۵,۷۴۴ میلیون دلار و سهم ۲۶/۳۹ درصدی، ترکیه با رقم ۶,۰۹۹ میلیون دلار و سهم ۱۰/۲۲ درصد، هند با رقم ۲,۸۵۰ میلیون دلار و سهم ۴/۷۸ درصد و آلمان با رقم ۲,۰۱۹ میلیون دلار و سهم ۳/۳۸ درصد قرار دارند.

جدول ۲-۵: مقاصد و مبادی عمده تجارت خارجی دوازده ماهه سال ۱۴۰۱ (درصد)

ردیف	مقاصد عمده صادراتی	سهم ارزشی از کل صادرات	ردیف	مبادی عمده وارداتی	سهم ارزشی از کل صادرات
۱	چین	۲۷/۴۳	۱	امارات متحده عربی	۳۰/۸۳
۲	عراق	۱۹/۲۶	۲	چین	۲۶/۳۹
۳	ترکیه	۱۴/۰۳	۳	ترکیه	۱۰/۲۲
۴	امارات متحده عربی	۱۰/۸۵	۴	هند	۴/۷۸
۵	هند	۴/۰۴	۵	آلمان	۳/۳۸

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران



۳- جمع‌بندی

اقتصاد جهان

- در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی افزایش یافت و به بیش از ۲,۰۰۰ دلار در هر اونس رسید. بحران بانکی ایجاد شده در کشورهای غربی، تضعیف دلار و کاهش بازده اوراق قرضه باعث افزایش جذابیت طلا به عنوان یک دارایی امن شد.
- قیمت نفت در فروردین‌ماه و در پی تصمیم ناگهانی آپک‌پلاس برای کاهش تولید نفت به میزان ۱/۱۶ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. علاوه بر کاهش تولید آپک‌پلاس تصمیم دولت عراق برای قطع صادرات نفت از کردستان عراق و افزایش تقاضای نفت در کشور چین به دنبال بازگشایی اقتصادی این کشور هم باعث افزایش قیمت نفت شد.
- قیمت گاز طبیعی در اروپا و ایالات متحده آمریکا در فروردین‌ماه و با گرم شدن هوا کاهش یافت. علاوه بر گرم شدن هوا میزان ذخایر گاز طبیعی در ایالات متحده آمریکا در این ماه نسبت به حد معمول آن در حدود ۲۱ درصد افزایش داشت.
- شاخص دلار در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ و با افزایش نگرانی‌ها در مورد احتمال گسترش بحران بانکی در ایالات متحده آمریکا کاهش یافت. علاوه بر آن داده‌های اقتصادی منتشر شده در ایالات متحده آمریکا هم باعث شدت گرفتن احتمال وقوع بحران مالی در این کشور شد و باعث کاهش شاخص دلار شد. شاخص دلار در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ در حدود ۱/۴ درصد کاهش یافت و به ۱۰۱/۸۴ رسید.
- قیمت بیت‌کوین به عنوان شناخته‌شده‌ترین رمز ارز در ۲۴ فروردین‌ماه ۱۴۰۲ به بیش از ۳۰,۰۰۰ دلار رسید.
- در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ در حالی بحران بانکی ایجاد شده برای بانک سیلیکون‌ولی و بانک سیگنچر در ایالات متحده آمریکا نگرانی‌هایی را به همراه داشت و کردیت بانک سوئیس هم توسط رقیب این بانک (بانک یوبی‌اس) خریداری شد فدرال رزرو بازم نرخ بهره را در ایالات متحده آمریکا افزایش داد. افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا افزایشی کمتر از حد انتظار بود و امیدواری در بین سرمایه‌گذاران در مورد پایان سیاست‌های انقباضی فدرال رزرو ایجاد کرد. علاوه بر امیدواری سرمایه‌گذاران در مورد پایان سیاست‌های انقباضی در آمریکا، کاهش شاخص قیمت مخارج شخصی مصرف‌کننده (PCE) در ایالات متحده آمریکا و در ماه فوریه و کاهش تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده برای ماه مارس باعث رشد شاخص‌های سهام در وال‌استریت شد. شاخص S&P500 در این‌ماه در حدود ۴/۵ درصد و شاخص مرکب



نزدک هم در این بازه در حدود سه درصد رشد داشت. شاخص استاکس^۱ هم که ۵۰ سهم از ۱۱ کشور عضو اتحادیه اروپا را پوشش می‌دهد در فروردین ماه در حدود شش درصد رشد داشت. بورس‌های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هم در واکنش به افزایش قیمت نفت در فروردین ماه ۱۴۰۲ رشد داشتند. شاخص بورس در عربستان سعودی در این ماه نزدیک به نه درصد، شاخص بورس قطر در حدود یک درصد و شاخص بورس دبی (DFM) در حدود چهار درصد رشد یافت. ۱۴۰۲ در منطقه آسیای شرقی و جنوبی هم شاهد رشد شاخص‌های سهام در فروردین ماه بودیم. شرایط اقتصاد چین در نتیجه بازگشایی اقتصاد پس از بحران کرونا باعث رشد تولید ناخالص داخلی در این کشور بود و شاخص مرکب شانگهای در فروردین ماه ۱۴۰۲ نزدیک به چهار درصد رشد داشت.

- قیمت سنگ آهن در فروردین ماه و با افزایش تولید سنگ آهن در بازارهای جهانی در حدود هفت درصد کاهش یافت. قیمت آلومینیوم و مس اما در این ماه افزایش داشتند. در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت آلومینیوم در بازارهای جهانی در حدود شش درصد و قیمت مس در حدود دو درصد افزایش یافت.

اقتصاد ایران

- به گزارش بانک مرکزی تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت جاری) در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۷,۶۹۴ هزار میلیارد ریال بود. تولید ناخالص داخلی بدون نفت هم در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۴,۶۱۴ هزار میلیارد ریال بود.
- بانک مرکزی در آخرین گزارش خود حجم نقدینگی در پایان دی ماه ۱۴۰۱ را برابر ۶۰,۳۷۶/۱ هزار میلیارد ریال اعلام کرد که نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۲۴/۹ درصد افزایش داشت. رشد نقدینگی در دوازده ماهه منتهی به دی ماه ۱۴۰۱ هم برابر ۳۴/۱ درصد بود. رشد پایه پولی هم در دوازده ماهه منتهی به این ماه به ۳۸/۲ درصد رسید.
- نرخ بهره بین بانکی در فروردین ماه ۱۴۰۲ افزایش ۱/۵ درصدی داشت و به ۲۳/۴۹ درصد در پایان این ماه رسید. این نرخ در یک سال گذشته هم در حدود ۱۶ درصد افزایش داشته است.
- در بازار آزاد نرخ دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲ در حدود نه درصد افزایش یافت و این نرخ در پایان این ماه به ۵۱۴,۰۵۰ ریال رسید. قیمت سکه بهار آزادی هم در این ماه در حدود یک درصد افزایش یافت و از ۲۸۲,۰۱۰ هزار ریال در ابتدای این ماه به ۲۸۴,۸۳۰ هزار ریال در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.
- ارزش کل معاملات در بورس اوراق بهادار تهران در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۵/۰۲ درصد افزایش داشت و برابر ۲,۵۴۰,۵۳۲ میلیارد ریال بود. حجم کل معاملات هم در این ماه

^۱ EURO STOXX 50



نسبت به ماه قبل ۳/۱۵ درصد افزایش داشت و برابر ۳۳۶,۱۴۶ میلیون سهم بود. ارزش کل معاملات در ماه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه نخست سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۲۱ درصد رشد داشت.

- شاخص کل (ارزش-وزنی) بورس اوراق بهادار تهران در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل در حدود ۱۸ درصد افزایش یافت و از ۱,۹۶۰,۴۵۷ واحد در پایان اسفندماه به ۲,۳۲۴,۱۳۳ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص کل فرابورس ایران در این ماه ۲۰ درصد افزایش داشت و از ۲۴,۳۹۴ واحد در پایان اسفندماه به ۲۹,۲۰۸ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

- نرخ تورم نقطه‌ای در بهمن ماه ۱۴۰۱ در مقایسه با ماه قبل ۲/۱ واحد درصد افزایش یافت و برابر ۵۳/۴ درصد بود. نرخ تورم سالانه دی ماه ۱۴۰۱ برای خانوارهای کشور به ۴۷/۷ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۱/۴ واحد درصد افزایش داشت.

- در فروردین ۱۴۰۲ مرکز آمار گزارش در مورد جمعیت شاغلان در ایران در زمستان ۱۴۰۱ ارایه داد. طبق این گزارش نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور در سه ماهه زمستان نسبت به مدت مشابه سال قبل (زمستان ۱۴۰۰) ۰/۱ درصد افزایش داشت و نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در این فصل به ۸/۲ درصد رسید.

- در دوازده ماهه سال ۱۴۰۱ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر ۱۲۲,۰۵۶ هزار تن و به ارزش ۵۳,۱۶۶ میلیون دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، کاهش ۰/۱۵ درصدی در وزن و افزایشی ۹/۷۴ درصدی در ارزش دلاری داشت. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهش ۹/۷۶ درصدی در وزن و افزایش ۱۲/۵۷ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، به ارقام ۳۷,۱۸۰ هزار تن و ۵۹,۶۵۵ میلیون دلار رسید.